

10.1.4 Στρατηγική Παρέμβαση 4: Νέες Δομές Διαχείρισης φυσικού περιβάλλοντος και εθνικής σημασίας φυσικών Πόρων

Ο Πίνακας που ακολουθεί εμφανίζει τη δομή και το περιεχόμενο της Στρατηγικής Παρέμβασης « Νέες Δομές Διαχείρισης φυσικού περιβάλλοντος και εθνικής σημασίας φυσικών Πόρων », όπως είναι οργανωμένη σε Υπομέτρα και Δράσεις

<p>Υπομέτρο ΣΠ.4.1</p>	<p>Νέες Δομές Διαχείρισης φυσικού περιβάλλοντος και εθνικής σημασίας φυσικών Πόρων</p> <p>Μεταφορά αρμοδιοτήτων από το αρμόδιο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σε νέες δομές διαχείρισης περιβάλλοντος και σημαντικών εθνικών πόρων του Τροόδους (χλωρίδα , πανίδα, νερό κλπ.) υπό την αυστηρά εποπτεία του.</p> <p>Η δημιουργία των δύο νέων δομών απαντά σε τρία σημαντικά ζητούμενα:</p> <p>α) στις δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας ως προς την Ε.Ε. για τη διαχείριση των φυσικών πόρων της με τη συμμετοχή των τοπικών φορέων,</p> <p>β) στην αποτελεσματικότερη συνεργασία μεταξύ κεντρικής διοίκησης και τοπικών φορέων,</p> <p>γ) στην προώθηση δραστηριοτήτων οικολογικής (νερό, βιοποικιλότητα) και παραγωγικής σημασίας (αγρο-οικολογική οργάνωση παραγωγικών συστημάτων, σύνδεση με την ποιότητα των προϊόντων).</p>
<p>Δράση ΣΠ4.1.1</p>	<p>Δημιουργία Οργανισμού Διαχείρισης της Προστατευόμενης Περιοχής Τροόδους</p> <p>Δημιουργία ενός ειδικού οργανισμού διαχείρισης του οποίου η χωρική εμβέλεια θα καλύπτει μια έκταση πέραν των καθαυτών περιοχών προστασίας, η οποία έτσι θα έχει μια κλίμακα μεγέθους τέτοια ώστε να αποτελεί ουσιαστική διαχειριστική μονάδα. Ο οργανισμός αυτός πρέπει να αναλάβει την ενιαία διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος του κεντρικού τμήματος του Τροόδους (<u>θεωρούμενου ως προστατευόμενη περιοχή (ΠΠ)</u>) που θα περιλαμβάνει τις παρακάτω αναφερόμενες περιοχές/ζώνες προστασίας οι οποίες εξάλλου <u>αλληλοκαλύπτονται σε μεγάλο ποσοστό</u>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Περιοχές Natura (sites)</u> για την προστασία των ειδών χλωρίδας και πανίδας και των οικοτόπων (Habitat) που δεν αποτελούν κρατικά δάση, • <u>Περιοχές Υψηλής Φυσικής Αξίας / Σημασίας (ΥΦΑ) / (HNV)</u> για την προστασία και αξιοποίηση των αγροπεριβαλλοντικών οικοσυστημάτων, • <u>Τοπία ιδιαίτερης ιστορικής, αισθητικής, πολιτιστικής σημασίας και αξίας,</u> • <u>Λοιπές περιοχές της υπαίθρου</u> (μη συμπεριλαμβανομένων των οικισμών) ως περιφερειακή ζώνη (buffer zone). <p>Οι ανωτέρω κατηγορίες περιοχών έχουν μέχρι σήμερα διαφορετική διαχείριση από διαφορετικές κρατικές υπηρεσίες (Θήρας, Περιβάλλοντος, Γεωργίας κλπ.). Σε κάθε περίπτωση η ενιαία διαχείριση θα γίνει διατηρώντας τον <u>διακριτό ρόλο</u> των εμπλεκόμενων φορέων και των υφιστάμενων συστημάτων διαχείρισης.</p> <p><i>Η Δράση αναπτύσσεται στην Ολοκληρωμένη Παρέμβαση 6: Φυσικό Περιβάλλον</i></p>
<p>Δράση ΣΠ4.1.2.</p>	<p>Δημιουργία Οργανισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης Υποδομών Ύδρευσης, Άρδευσης, Στερεών και Υγρών Αποβλήτων Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους</p> <p>Σκοπός του Οργανισμού θα είναι η βιώσιμη/αειφόρος ενιαία διαχείριση των υδατικών πόρων και δικτύων για ύδρευση /άρδευση / αποχέτευση / επεξεργασία και διάθεση των αστικών αποβλήτων στην περιοχή του Τροόδους εντός των λεκανών απορροής και κάλυψης των αναγκών/ζήτησης νερού ανάντη (περιοχή Τροόδους) και κατάντη περιοχών.</p> <p>Η δράση περιλαμβάνει την Σύνταξη γενικών σχεδίων ύδρευσης και άρδευσης Τροόδους και την εκπόνηση Οικονομοτεχνικής μελέτης και μελέτης Θεσμικού πλαισίου για την δημιουργία Οργανισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης Υποδομών Ύδρευσης, Άρδευσης, Στερεών και Υγρών Αποβλήτων Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους</p> <p>Η μελέτη θα περιλαμβάνει επιπλέον, σχέδιο εκσυγχρονισμού και βελτίωσης της λειτουργίας των αρδευτικών δικτύων. Ο Οργανισμός θα πρέπει να αντιμετωπίσει το ζήτημα των μεταβιβάσεων και των δανείων των Αρδευτικών Επιτροπών.</p> <p><i>Η Δράση αναπτύσσεται στην Ολοκληρωμένη Παρέμβαση 7: Υδάτινοι Πόροι</i></p>

Υπομέτρο ΣΠ.4.1: Νέες Δομές Διαχείρισης φυσικού περιβάλλοντος και εθνικής σημασίας φυσικών Πόρων

Μεταφορά αρμοδιοτήτων από το αρμόδιο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σε νέες δομές διαχείρισης περιβάλλοντος και σημαντικών εθνικών πόρων του Τροόδους (χλωρίδα , πανίδα, νερό κλπ.) υπό την αυστηρά εποπτεία του.

Η Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους οφείλει να υποστηρίξει τη συνεισφορά της Κυπριακής Δημοκρατίας στις προσπάθειες που καταβάλλει η Ε.Ε. έναντι του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της (αύξηση των φυσικών καταστροφών και των πυρκαγιών, τροποποίηση των οικοσυστημάτων, μείωση της ροής των ποταμών...). Προς αυτή την κατεύθυνση η ΕΣΑΟΚ προτείνει μια ολοκληρωμένη, αειφορική και προσαρμοσμένη στις γεωγραφικές συνθήκες της περιοχής Τροόδους περιβαλλοντική παρέμβαση η οποία στηρίζεται σε βιώσιμα σχέδια διαχείρισης με παράλληλη ενίσχυση των συμμετοχικών διαδικασιών.

Με βάση την ανάλυση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της διάγνωσης της ΕΣΑΟΚ καθώς και τα πορίσματα από τα Επιστημονικά Συνέδρια στα οποία συμμετείχαν Τεχνικές Επιτροπές των αρμοδίων Κυβερνητικών Τμημάτων, καθηγητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και του Γεωπονικού Αθηνών και εκπρόσωποι των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αναγνωρίστηκε η ανάγκη δημιουργίας: α) Οργανισμού Διαχείρισης της Προστατευόμενης Περιοχής Τροόδους και β) Οργανισμού Οργάνωσης και Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Τροόδους.

Οι δύο οργανισμοί οι οποίοι παρουσιάστηκαν στη Στρατηγική Παρέμβαση 4 «Νέες Δομές Διαχείρισης εθνικής σημασίας φυσικών πόρων», αποτελούν για την περιοχή του Τροόδους καινοτομικές δομές διαχείρισης. Η δημιουργία τους απαντά σε τρία σημαντικά ζητούμενα:

- α) στις δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας ως προς την Ε.Ε. για τη διαχείριση των φυσικών πόρων της με τη συμμετοχή των τοπικών φορέων,
- β) στην αποτελεσματικότερη συνεργασία μεταξύ κεντρικής διοίκησης και τοπικών φορέων,
- γ) στην προώθηση δραστηριοτήτων οικολογικής (νερό, βιοποικιλότητα) και παραγωγικής σημασίας (αγρο-οικολογική οργάνωση παραγωγικών συστημάτων, σύνδεση με την ποιότητα των προϊόντων).

Δράση ΣΠ4.1.1: Δημιουργία Οργανισμού Διαχείρισης της Προστατευόμενης Περιοχής Τροόδους

Δημιουργία Οργανισμού Διαχείρισης της Προστατευόμενης Περιοχής Τροόδους

Στα παραπάνω συνέδρια, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη συνδυασμού της προστασίας του περιβάλλοντος με την αναπτυξιακή προοπτική και με βάση την νέα αντίληψη για τη διαχείριση των περιοχών προστασίας της φύσης με την ενσωμάτωση σε αυτήν μιας ήπιας ανθρώπινης δραστηριότητας, κρίθηκε αναγκαία και σκόπιμη:

«η δημιουργία ενός ειδικού οργανισμού διαχείρισης του οποίου η χωρική εμβέλεια θα καλύπτει μια έκταση πέραν των καθαυτών περιοχών προστασίας, η οποία έτσι θα έχει μια κλίμακα μεγέθους τέτοια ώστε να αποτελεί ουσιαστική διαχειριστική μονάδα»

Πιο αναλυτικά, από την διαβούλευση προέκυψε ότι ο οργανισμός αυτός πρέπει να αναλάβει την ενιαία διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος του κεντρικού τμήματος του Τροόδου (θεωρούμενου ως προστατευόμενη περιοχή (ΠΠ)) που θα περιλαμβάνει τις παρακάτω αναφερόμενες περιοχές/ζώνες προστασίας οι οποίες εξάλλου αλληλοκαλύπτονται σε μεγάλο ποσοστό.

- Περιοχές Natura (sites) για την προστασία των ειδών χλωρίδας και πανίδας και των οικοτόπων (Habitat) που δεν αποτελούν κρατικά δάση,
- Περιοχές Υψηλής Φυσικής Αξίας / Σημασίας (ΥΦΑ) / (HNV) για την προστασία και αξιοποίηση των αγροπεριβαλλοντικών οικοσυστημάτων,
- Τοπία ιδιαίτερης ιστορικής, αισθητικής, πολιτιστικής σημασίας και αξίας,
- Λοιπές περιοχές της υπαίθρου (μη συμπεριλαμβανομένων των οικισμών) ως περιφερειακή ζώνη (buffer zone).

Οι ανωτέρω κατηγορίες περιοχών έχουν μέχρι σήμερα διαφορετική διαχείριση από διαφορετικές κρατικές υπηρεσίες (Θήρας, Περιβάλλοντος, Γεωργίας κλπ.). Σε κάθε περίπτωση η ενιαία διαχείριση θα γίνει διατηρώντας τον διακριτό ρόλο των εμπλεκόμενων φορέων και των υφιστάμενων συστημάτων διαχείρισης.

Περιγραφή παρέμβασης

Όπως προαναφέρθηκε, η αιμοφορική διαχείριση του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Τροόδου, θα εξυπηρετηθεί αφενός με την οριοθέτηση μιας ΠΠ ενιαίας διαχείρισης και αφετέρου με τη δημιουργία Οργανισμού Διαχείρισης (ΟΔ) για την περιοχή αυτή, μέσα στον οποίο όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς θα βρίσκονται σε συνεχή συνεργασία και διαβούλευση.

Ο οργανισμός θα βρίσκεται κάτω από την εποπτεία της αρμόδιας κυβερνητικής υπηρεσίας και θα λάβει την νομική μορφή ΝΠΙΔ δημοσίου ενδιαφέροντος (π.χ. Δημόσια Εταιρία Ιδιωτικού Δικαίου). Η λύση αυτή θα του εξασφαλίζει ευελιξία αλλά και θα επιτρέπει (εκτός από την πάγια συμμετοχή των εκπροσώπων των προαναφερόμενων αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών), και την συμμετοχή εκπροσώπων της αυτοδιοίκησης, των παραγωγικών και περιβαλλοντικών οργανώσεων-ΜΚΟ. Η κάθε υπηρεσία θα διατηρεί το διακριτό της ρόλο και τις αρμοδιότητές της αλλά θα συνεργάζεται με τον οργανισμό που θα έχει αποκλειστική του φροντίδα την περιοχή και θα αποτελεί για όλες τις υπηρεσίες το εστιακό σημείο (ένα είδος συντονιστικού focal point).

Πιο συγκεκριμένα στη φροντίδα (αρμοδιότητα) του οργανισμού διαχείρισης θα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων ιδίως τα παρακάτω:

- α. Η κατάρτιση και η ευθύνη της εφαρμογής των κανονισμών διοίκησης και λειτουργίας της συνολικής και ενιαίας προστατευόμενης περιοχής (πυρήνας και περιφερειακή ζώνη).
- β. Η κατάρτιση γενικού και ενιαίου σχεδίου διαχείρισης του περιβάλλοντος που θα εγκρίνεται από τους αρμόδιους κρατικούς φορείς και υπηρεσίες, σε συνδυασμό με την οργάνωση των χρήσεων γης που αποτελούν εξειδίκευση του γενικού χωροταξικού σχεδίου (δηλαδή του «ειδικού σχεδίου αναπτύξεως Τροόδου»—«δήλωσης πολιτικής»). Επίσης η παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του ανωτέρω διαχειριστικού σχεδίου.
- γ. Η εκπόνηση, (στο πλαίσιο του ανωτέρω ενιαίου σχεδίου), ειδικού σχεδίου αγροπεριβαλλοντικής διαχείρισης, στο πλαίσιο των σχετικών μέτρων του ΠΑΑ (σχέδια οδηγίων, τυπολόγηση παραγωγικών συστημάτων, οριοθέτηση γαιοτόπων, υπολογισμός στήρησης εισοδήματος έναντι του περιβαλλοντικού οφέλους και σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης)
- δ. Η ευθύνη φύλαξης της περιοχής που είναι στη χωρική του εμβέλεια, την άμεση ειδοποίηση

των αρμόδιων αρχών σε περίπτωση παράνομων ενεργειών καθώς και την άδεια διεξαγωγής επιστημονικών ερευνών.

- ε. Η γνωμοδότηση για κάθε έργο που προγραμματίζεται στην περιοχή ευθύνης του, την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων στην περιοχή καθώς και γνωμοδότηση για τις αντίστοιχες μελέτες ΜΠΕ και ΣΠΕ καθώς και για κάθε άλλο θέμα προστασίας για το οποίο ζητείται η γνώμη του Οργανισμού από τις αρμόδιες αρχές.
- στ. Η ανάληψη εκπόνησης ή εκτέλεσης εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων και δράσεων, τα οποία προωθούν τους σκοπούς της διαχείρισης της περιοχής. Στο πλαίσιο αυτό, ο οργανισμός θα φροντίζει για τη συλλογή και επεξεργασία στοιχείων και δεδομένων, καθώς και για τη συγκρότηση και λειτουργία σχετικής βάσης δεδομένων και τεκμηρίωσης.
- ζ. Η ενημέρωση, πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σε θέματα σχετικά με την προστασία και ανάπτυξη της περιοχής μέσω κέντρων/σημείων πληροφόρησης καθώς και η διοργάνωση συνεδρίων ή προγραμμάτων ενημέρωσης ή άλλων συναφών εκδηλώσεων σε συνεργασία με δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.

Ο Οργανισμός θα διοικείται από 11μελές όργανο (ΔΣ) στο οποίο θα συμμετέχουν οι εκπρόσωποι των εξής κατηγοριών φορέων: από τα αρμόδια κατά περίπτωση τμήματα Περιβάλλοντος, Δασών, Θήρας και Πανίδας, Γεωργίας και Υδάτων), από τις ΑΤΑ και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών (κοινωνικών, επιστημονικών και παραγωγικών φορέων (ΜΚΟ).

Ο Οργανισμός Διαχείρισης θα αποτελεί μια συμμετοχική δομή σε τοπικό επίπεδο ο οποίος θα εκπονεί βάσει ενός προγράμματος δράσης τα ακόλουθα επιμέρους σχέδια διαχείρισης :

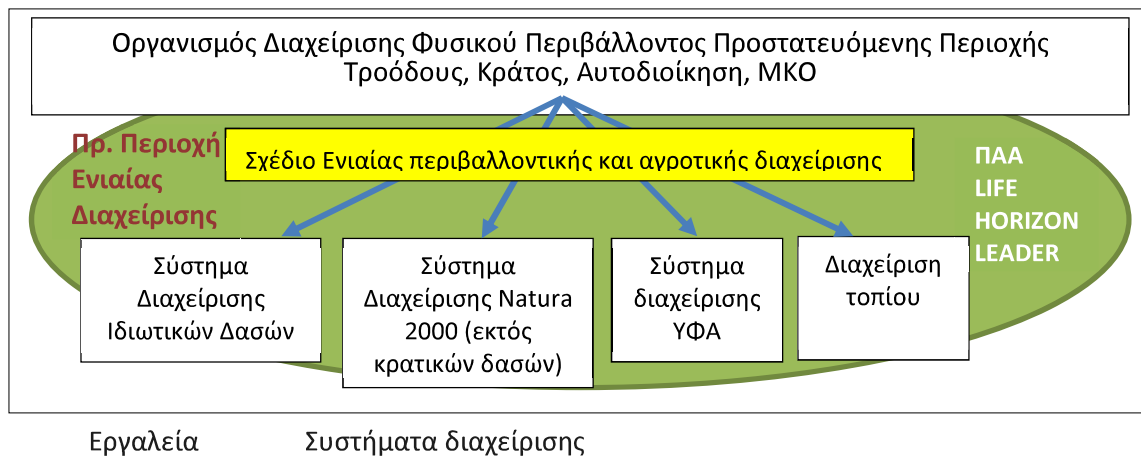
- (α) Σχέδιο Διαχείρισης τόπων/sites Natura 2000 (εκτός περιοχών κρατικών δασών)
- (β) Σχέδιο αγροπεριβαλλοντικής διαχείρισης περιοχών Υψηλής Φυσικής Αξίας (ΥΦΑ) και Γαιοτόπων (terroir)
- (γ) Σχέδιο Διαχείρισης του Τοπίου.

Επίσης θα επιδιωχθεί η αξιολόγηση των παραπάνω συστημάτων διαχείρισής με σκοπό τη βελτίωση και αποτελεσματικότητά τους

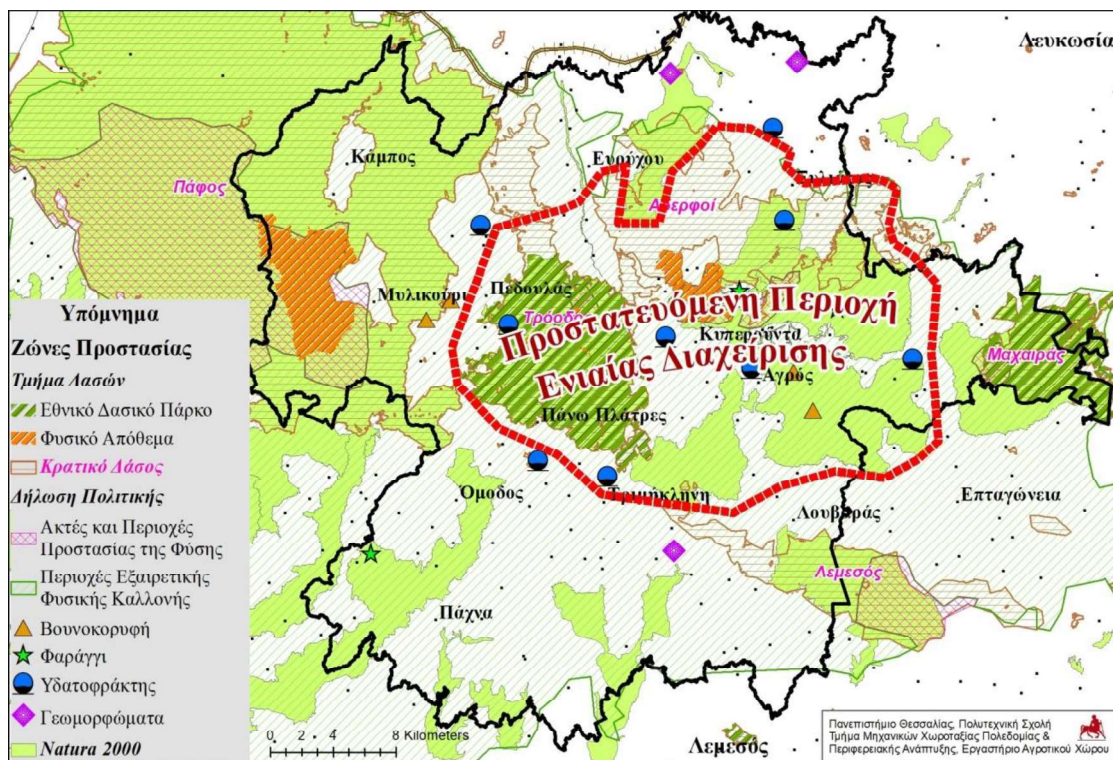
Οι λεπτομέρειες της δομής, μορφής και λειτουργίας του Οργανισμού Διαχείρισης θα οριστικοποιηθούν με την συμβολή όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και τις ΑΤΑ, που θα αξιοποιήσουν και θα χειριστούν με κατάλληλο τρόπο τα διάφορα προγράμματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και ανάπτυξης στην προστατευόμενη περιοχή Τροόδους (βλέπε διάγραμμα 1).

Η λειτουργία του Οργανισμού Διαχείρισης θα έχει ως στόχο τον συντονισμό των δράσεων στην ενιαία ΠΠ καθώς και την υποστήριξη και ενημέρωση του παραγωγικού δυναμικού για όλα τα σχέδια περιβαλλοντικής διαχείρισης (διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1. Συστήματα και Εργαλεία για την Προστατευόμενη Περιοχή Ενιαίας Διαχείρισης Περιβάλλοντος Τροόδους

Η προστατευόμενη περιοχή ενιαίας Διαχείρισης Τροόδους

Εικόνα 4. Όρια προτεινόμενης προστατευόμενης περιοχής ενιαίας διαχείρισης

Στον χάρτη της Εικόνας 4 αποτυπώνονται τα όρια της προτεινόμενης ΠΠ Ενιαίας Διαχείρισης περιβάλλοντος η οποία καταλαμβάνει έκταση περίπου 565 km² καλύπτοντας τον κεντρικό ορεινό όγκο του Τροόδους. Στο εσωτερικό της προστατευόμενης περιοχής καταγράφονται οι ζώνες /περιοχές προστασίας που βρίσκονται υπό την εποπτεία διαφορετικών υπηρεσιών (Τμήμα Δασών, Τμήμα Περιβάλλοντος, κ.α.) της Κεντρικής Κυβέρνησης.

Απαραίτητο εργαλείο/προϋπόθεση για την διαμόρφωση, επεξεργασία και θεσμοθέτηση του ενιαίου σχεδίου διαχείρισης καθώς και των επιμέρους Σχεδίων διαχείρισης των αντικειμένων προστασίας (Natura, ΥΦΑ, Τοπίο, Δάση) αποτελεί η διαβούλευση τόσο μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων όσο και με τους τοπικούς παραγωγικούς φορείς. Είναι δυνατή η

πρόσβαση σε διάφορες πηγές χρηματοδότησης αυτού του εγχειρήματος: LIFE, HORIZON, τεχνική βοήθεια του ΠΑΑ, λόγω της συνάφειας με τους στόχους και της δυνατότητας μεταφοράς των αποτελεσμάτων του κτλ.

Δράση ΣΠ4.1.2.: Δημιουργία Οργανισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης Υποδομών Ύδρευσης, Άρδευσης, Στερεών και Υγρών Αποβλήτων Ορεινών Κοινοτήτων Τρόδους

Δημιουργία Οργανισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης Υποδομών Ύδρευσης, Άρδευσης, Στερεών και Υγρών Αποβλήτων Ορεινών Κοινοτήτων Τρόδους

Το ζήτημα της λειψυδρίας, οι δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας ως προς τις σχετικές οδηγίες της Ε.Ε. και η εξέλιξη των αναγκών κατανάλωσης, αναδεικνύουν τον εξορθολογισμό της διαχείρισης του νερού σε κεντρικό και στρατηγικής σημασίας ζήτημα. Το Τρόδος ως περιοχή παραγωγής νερού έχει αυξημένες υποχρεώσεις για τη διαχείρισή του, πρέπει να αναπτύξει δομές συνεργασίας και συντονισμού της διαχείρισης των υδατικών πόρων κάτω από την επίβλεψη του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, οι οποίες θα ενεργοποιούνται σε δύο κλίμακες: στο εσωτερικό της κάθε κοινότητας και στο εσωτερικό της λεκάνης απορροής.

Ως αποτέλεσμα της διαβούλευσης προέκυψε η κοινή διαπίστωση της ανάγκης:

- δημιουργίας «**Ενιαίου Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Περιφέρειας Τρόδους**» ο οποίος θα λειτουργεί εσωτερικά με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και εξωτερικά με κριτήρια Δημοσίου Συμφέροντος υπό τον συντονισμό και την επίβλεψη του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων,
- εκπόνησης οικονομοτεχνικής μελέτης για την πρόταση τεκμηρίωση της σύστασης και λειτουργίας του οργανισμού (περιγραφή αρμοδιοτήτων και αντικειμένων του οργανισμού και σχέδιο εκσυγχρονισμού και βελτίωσης της λειτουργίας των αρδευτικών δικτύων),
- αντιμετώπισης του ζητήματος των μεταβιβάσεων και των δανείων των Αρδευτικών Επιτροπών.

Περιγραφή δράσης

Προτείνεται η ίδρυση **Συμμετοχικής Δομής (πρότυπου Οργανισμού) Διαχείρισης Υδατικών Πόρων** στην περιοχή μελέτης, στο Τρόδος (Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου δημοσίου ενδιαφέροντος, πχ Δημόσια Εταιρεία Ιδιωτικού Δικαίου). Θα λειτουργεί με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και θα επιχειρεί με κριτήρια Δημοσίου συμφέροντος ενώ θα εποπτεύεται από το Τμήμα Υδάτων που είναι ο κάτοχος των υδατινών πόρων της Κύπρου. Επίσης, βασικός ρόλος του θα είναι να συντονίζει όλες τις κοινότητες για την ύδρευση – αποχέτευση καθώς και τους δημόσιους και ιδιωτικούς συνδέσμους για την άρδευση.

- Ο Σκοπός του Οργανισμού θα είναι: η βιώσιμη/αιεφόρος ενιαία διαχείριση των υδατικών πόρων και δικτύων για ύδρευση /άρδευση / αποχέτευση / επεξεργασία και διάθεση των αστικών αποβλήτων στην περιοχή του Τρόδος εντός των λεκανών απορροής και κάλυψης των αναγκών/ζήτησης νερού ανάντη (περιοχή Τρόδους) και κατόντη περιοχών.

- Η ευθύνη του Οργανισμού θα είναι: (i) η διαχείριση των υδατικών πόρων και δικτύων για ύδρευση/άρδευση/αποχέτευση/επεξεργασία και διάθεση των επεξεργασμένων αστικών αποβλήτων, (ii) η ανάπτυξη, λειτουργία, συντήρηση των δικτύων (αρδευτικών, υδρευτικών, αποχετευτικών δικτύων και εγκαταστάσεων), (iii) η τιμολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών, (iv) η εύρεση χρηματοδότησης της δομής για αναπτυξιακά-αγροπεριβαλλοντικά έργα από Ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους.

- Στον Οργανισμό θα συμμετέχουν εκπρόσωποι: (i) του Τμήματος Ανάπτυξης Υδάτων και της κεντρικής διοίκησης, (ii) των κοινοτήτων μέσω των συμπλεγμάτων τους, (iii) των Αρδευτικών

Τμημάτων και Συνδέσμων μετά από ενοποίησή τους (iv) των αγροτικών φορέων (πχ. Αγροτικοί συνεταιρισμοί), (v) των αναπτυξιακών εταιριών.

- Ο Οργανισμός θα αποτελείται από δύο όργανα: (i) το Διοικητικό συμβούλιο-ολιγοπρόσωπο συμμετοχικό και ευέλικτο για τη λειτουργία και εφαρμογή της διαχείρισης, (ii) τη Γενική Συνέλευση για την αμφίδρομη λήψη αποφάσεων, διάχυση πληροφορίας, ενημέρωση.

Αναφορικά με τις δραστηριότητες του Οργανισμού (Συμμετοχικής Δομής) ο ενιαίος αυτός οργανισμός θα είναι αρμόδιος για τη διαχείριση για όλες τις χρήσεις νερού (για ολόκληρο τον κύκλο από την σύλληψη και την παραγωγή μέχρι την κατανάλωση) δηλαδή ύδρευση /άρδευση /αποχέτευση / επεξεργασία και διάθεση των υγρών απόβλητων βιολογικοί καθαρισμοί-ανακύκλωση κλπ. Το Τμήμα Υδάτων (ΤΑΥ) «παρέχει» το νερό σε συγκεκριμένα σημεία και από εκεί και πέρα κατάντη του έργου κεφαλής άρδευσης (που αποτελεί κυβερνητική αρμοδιότητα-υποχρέωση) αναλαμβάνει ο οργανισμός διαχείρισης νερού του Τροόδους.

Πιο αναλυτικά θα έχει τις εξής αρμοδιότητες: (α) την ευθύνη των έργων και του σχεδιασμού νέων ή συμπληρωματικών των υφιστάμενων, **κατάντη του έργου κεφαλής** (το έργο της κεφαλής άρδευσης θα αποτελεί μέρος του κυβερνητικού έργου), (β) την εφαρμογή της αρχής της συνεργασίας των έργων, της συλλειτουργίας και της επικουρικότητας, (γ) την εφαρμογή κατάλληλης τιμολογιακής πολιτικής σε κάθε τομέα δραστηριότητάς του (ύδρευση, άρδευση, απόβλητα) ώστε να οδηγείται σε ένα ισοσκελισμένο οικονομικό απολογισμό. Επισημαίνεται ότι τα έργα κεφαλής από την πηγή μέχρι και την κεφαλή του δικτύου θα μεταβιβαστούν στο ΤΑΥ.

Λόγω της φύσης των λεκανών απορροής θα πρέπει να υπάρχει συνεργασία του Οργανισμού Τροόδους με τις περιοχές στα κατάντη (ΑΤΑ Λεμεσού και Λευκωσίας) για την κάλυψη όλων των αναγκών ζήτησης νερού όλων των ανάντη (Τρόδος) και κατάντη περιοχών.

Ο Οργανισμός αυτός θα συνεργάζεται με το ΤΑΥ και το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για το έλεγχο της εφαρμογής διαχειριστικών μέτρων και της οδηγίας ΕΕ 2000/60. Επίσης θα συνεργάζεται με το Γενικό Χημείο του Κράτους, (Υπουργείο Υγείας) για τον έλεγχο της ποιότητας νερού ύδρευσης.

Το κλειδί της οικονομικής βιωσιμότητας του όλου εγχειρήματος είναι η ενιαία διαχείριση υδατικών πόρων και δικτύων για ύδρευση / άρδευση / αποχέτευση / επεξεργασία και διάθεση των αστικών αποβλήτων. Είναι σίγουρα προς την σωστή κατεύθυνση να μοιραστούν αστοί και αγρότες το κόστος άντλησης (κοινή άντληση και αγωγός προσαγωγής / φυσικά με προδιαγραφές αστικού νερού) και επίσης να ενταχθούν στον κοινό οργανισμό διαχείρισης. Το γεγονός αυτό θα επιτρέψει ο οργανισμός να έχει μέγεθος (οικονομικό και επιτελικής στελέχωσης) ικανό που να μπορεί να φέρει σε πέρας το έργο για το οποίο θα συσταθεί.

Για την εκκίνηση της λειτουργίας του Οργανισμού θα πρέπει να υπάρξει αρχικό κεφάλαιο, με τη συμμετοχή ως μετόχων φορέων, των κάτωθι:

- Κράτος
- Δήμοι – Κοινότητες
- Αγροτικοί φορείς (π.χ. συνεταιρισμοί)
- Αναπτυξιακές εταιρίες του Τροόδους
- Αρδευτικά τμήματα και σύνδεσμοι

Για τη διάγνωση της βιωσιμότητας του νέου Οργανισμού απαιτείται η σύνταξη οικονομοτεχνικής μελέτης.